

د پژوهش‌های ایران فرهنگی، ۱۶

درآمدی بر تاریخ بلوچستان

از آغاز تا برآمدن پهلوی

محمود زند مقدم

www.ketab.ir

آبجی پارسی
پلد فهروزه

این کتاب با حمایت سازمان
منطقه آزاد چابهار منتشر شده
است.

کتابخانه آزاد چابهار

سرشناسه:	زند مقدم، محمود، ۱۳۱۷ -	موضوع:	Baluchistan - History
عنوان و نام پدیدآور:	درآمدی بر تاریخ بلوچستان / محمود زندمقدم؛	شناسه افزوده:	شماره کتاب: محسن، ۱۳۵۶ -، مقدمه نویسنده
مشخصات نشر:	تهران: موسسه آبی پارس؛ انتشارات پل فیروزه، ۱۴۰۰.	رده بندی کنگره:	DSR ۲۰۰۳
مشخصات ظاهری:	۷۰۳ ص؛ ۱۴×۲۱ س.م.	رده بندی دیویی:	۷۴/۹۵۵
فروست:	پژوهش‌های ایران فرهنگی؛ ۱۶.	شماره کتابشناسی ملی:	۸۴۱۴۸۰۶
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۷۴۶۴-۱۷-۷	اطلاعات رکورد:	فیبا
وضعیت فهرست‌نویسی:	فیبا	کتابشناسی:	
موضوع:	بلوچستان -- تاریخ		

درآمدی بر تاریخ بلوچستان

از آغاز تا برآمدن پهلوی

محمود زند مقدم

موسسه آبی پارس؛ انتشارات پل فیروزه

چاپ یکم:	۱۴۰۰
شمارگان:	۷۰۰ نسخه
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۷۴۶۴-۱۷-۷
آماده‌سازی فنی:	موسسه آبی پارس
نسخه‌برداری:	فاطمه حجاری‌زاده
صفحه‌آرایی:	سپیده کیانی
طرح جلد:	آتلیه آبی پارس

تصویر روی جلد: نمایی از رودخانه سرپاز در اواخر دهه
شصت و اوایل دهه هفتاد میلادی.
عکاس احتمالاً برایان اسپوئر بوده است.

نشانی: تهران - خیابان پاسداران - بوستان دوم - پلاک ۲۷ - طبقه اول / کدپستی: ۱۶۶۴۶۵۱۱۱ / تلفن: ۰۲۱-۲۷۹۶۱۴۸ / وبسایت: pbinsitute.ir

بازنشر این اثر یا قسمتی از آن به هر شیوه، نیاز به دریافت اجازه رسمی و مکتوب از ناشر دارد.

فهرست

۹	سخن ناشر
۱۵	یادداشت دبیر مجموعه
۲۷	به جای مقدمه
۲۹	درآمد

نگاهی به تاریخ

۳۵	بلوچستان پیش از اسلام
۴۷	از اسلام تا یورش مغول
۶۳	ظهور میرچاکر رند و وحدت قوم بلوچ
۷۱	از اواخر عهد صفوی تا پایان زندیه
۷۷	بلوچستان عهد قاجار
۹۳	از خط تلگراف بریتانیا تا برآمدن پهلوی

حاصل نگاه

۱۱۱	مهاجرت
۱۲۵	مناطق اسکان، راه‌ها
۱۴۵	غارت
۱۸۹	فهرست منابع
۱۹۳	نمایه

حافظ از باد خزان در چمن دهر مرنج

فکر معقول بفرما گل بی خار کجاست؟

به جای مقدمه

نخستین سفرم به بلوچستان سال چهل و دو بود. نه تنها نخستین سفر به بلوچستان بلکه آخرین سفر به سرنوشت بود و بلوچستان شد سرنوشت.

از آن روزگاران تا این لحظه که قلم می‌زنم در خواب و بیداری، در عمق خیال چشمانم همواره شکل و شمایل از بلوچستان بوده است...

در اواخر دهه پنجاه دیدم در دفتر برنامه و بودجه کتاب یا روایتی از بلوچستان نیست. بر آن شدم که این کاستی را جبران کنم. دفترهایی که پادگار آن سفر بود را دانه‌دانه ورق زدم، جمع و جور کردم و این وجیزه را به قلم آوردم و سپردم به تاریخ. تا روزی که اجازه می‌داد قلم زدم و نوشتم. منشی دفتر تایپ می‌کرد. نسخه تایپ‌شده را می‌گرفتم بلندبلند می‌خواندم تا ضرباهنگ سفر صدا کند و طنین بیندازد در دانه‌دانه واژه‌ها و مجموع آن‌ها نغمه‌ای شود و زمینه‌ای بدهد و شکلی باشد در تاریکی صحراها و کویرها و به کار آید آیندگان را.

محمود زند مقدم

بهار ۱۴۰۰